



STAVANGER KOMMUNE BYMILJØ OG UTBYGGING
IDRETT OG UTEMILJØ
Olav Kyrres gate 19
4005 STAVANGER

Kontakt saksbehandler

Rasmus Rikter-Svendsen, 51 56 87 34

Forenklet tillatelse til graving i topplag - rehabilitering Bangarvågen park, Stavanger

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden fra Stavanger kommune av 20.10.2022 og har besluttet, på visse vilkår, å gi tillatelse etter forurensningsloven til graving på nedlagt deponi. Vilårene fremgår på side 5-6.

Gravearbeid skal gjennomføres så forsiktig som overhodet mulig, og det skal ikke plantes trær på deponiet.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til e-post av 20.10.2022, telefonsamtale den 03.11.2022, samt oversendte dokumenter.

Stavanger kommune har søkt om tillatelse etter forurensningsloven til graving i nedlagt deponi i Bangarvågen, Stavanger kommune. Søknaden gjelder fjerning av asfalt i eksisterende parkanlegg for å deretter anlegge tursti og skatepark. Stavanger kommune regnes som tiltakshaver i denne saken.

Bakgrunn for saken

Det nedlagte deponiet i Bangarvågen, Stavanger kommune, ble brukt som kommunal fyllplass i perioden 1956 - 1970¹. Avfall ble delvis deponert ut i sjøen slik at strandlinjen ble forskjøvet sørover, og det ble deponert både husholdnings- og industriavfall². Stavanger kommune ble i 2002 pålagt å kartlegge mulig grunnforurensning fra fyllplassen, og Norconsult utarbeidet i 2004 en miljøteknisk rapport over deponiets utbredelse, innhold av miljøgifter og anbefalinger til tiltak. Faggruppe renovasjon i Stavanger kommune gjennomførte så tiltak for sikring av deponiet, og oppryddingsarbeidet ble ferdigstilt i 2009. Som del av oppryddingsarbeidet ble det etablert en

¹ Gjerde, K. Ø. (2016). *Sprenger grenser. Vann avløp og renovasjon i regionens tjeneste*. Stavanger: IVAR. s. 96

² Norconsult (2004). *Nedlagte deponier – Miljøteknisk undersøkelse ved Bangarvågen avfallsfylling*.



rensende barriere mot sjøen, all vegetasjon på fyllplassen ble fjernet og det ble plassert et 50 cm tykt tetningslag over fyllingen. Deretter ble det lagt et dreneringslag på 10 cm som igjen ble dekket av 25 – 40 cm matjord. Noen steder ble det plassert steinmasser for å danne terrengformasjoner.

I dag er det lagt asfaltdekke og skateanlegg over deler av fyllingen, og området er i bruk som en offentlig park (fig. 1).



Figur 1: Dagens situasjon i Bangarvågen park.

Kommunen planlegger nå å rehabilitere parkområdet. Som del

av dette søkes det om å grave i toppdekket i parken for å fjerne eksisterende asfalt, legge nye grusstier og anlegge skateanlegg på nytt område (fig. 2). Det omsøkte tiltaket innebærer graving ca. 5 cm ned i toppdekket. I tillegg søker det om å etablere ny beplantning på eksisterende terreng, og om å sette ut to belysningsmaster som fundamenteres i voller bestående av steinmasser plassert over toppdekket.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Området er regulert med formål *park, sport, lek* i reguleringsplan med planidentifikasjon 1734 i Stavanger kommune. Statsforvalteren anser tiltaket som avklart etter plan- og bygningsloven.



Figur 2: Planlagt rehabilitering av Bangarvågen park.

Kunnskapsgrunnlag

Forurensning

Forurensningssituasjonen er godt belyst i søknaden, men det er en kjent risiko ved tiltak og bebyggelse på nedlagte deponier. I deponier hvor det er deponert et betydelig volum nedbrytbart avfall, som husholdningsavfall og trevirke, kan det dannes helse- og miljøskadelig gass. Det kan også forekomme setninger i grunnen etter hvert som det deponerte avfallet brytes ned og pakker seg.



Dagens situasjon

I dag er deponiet sikret med tetningslag på ca. 50 cm og et dreneringslag på ca. 10 cm, og det er viktig å ivareta integriteten til tetnings- og dreneringslaget for å forhindre utlekking av skadelige gasser.

Naturmangfold

Ifølge Temakart-Rogaland³ er det observert flere truede fuglearter nær tiltaksområdet, bl.a. hettemåke (CR), fiskemåke (VU) og gråmåke (VU).

Det er registrert et lokalt viktig gytefelt for torsk, *Åmøyfjorden*, i sjøen ved tiltaksområdet⁴. Det er også registrert et nasjonalt viktig ålegrasfelt i sjøen ved tiltaksområdet⁵.

Unntak fra forhåndsvarsling

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 skal berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, og andre som kan bli særlig berørt gis anledning til å uttale seg til søknadens innhold. I tillegg skal offentligheten høres, jf. § 36-8. Statsforvalteren har vurdert at tiltaket, dersom den blir utført i tråd med tillatelsens vilkår, vil være av mindre miljømessig betydning, og at forhåndsvarsel kan unnlates, jf. forurensningsforskriften § 36-9 annet ledd punkt B. Vedtaket blir kunngjort i ettertid og sendt i kopi til offentlige høringsinstanser.

Rettslig grunnlag

Midlertidig anleggsvirksomhet er omfattet av en unntaksbestemmelse i forurensningsloven. Bygge- og anleggsvirksomhet som kun er midlertidig, altså med en varighet inntil 2-3 år, er dermed lovlig etter forurensningsloven såfremt forurensningen ikke medfører nevneverdige skadevirkninger på resipient eller naturmangfold, jf. forurensningsloven § 8 første ledd tredje punktum. At anleggsarbeidet er lovlig betyr i praksis at det ikke trengs en tillatelse etter forurensningsloven § 11. Graving i toppdekket av et nedlagt deponi medfører dog risiko for at forurensede masser eller skadelig gass spres. Forurensningssituasjonen kan derfor ikke anses som vanlig.

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 tredje punktum, og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Statsforvalterens vurdering

Etter forvaltningsloven § 17 har Statsforvalteren en plikt til å utrede saken så godt som mulig før vedtak treffes. Naturmangfoldloven § 8 supplerer denne utredningsplikten ved å stille krav til kunnskapsgrunnlaget vedtaket baseres på, i vedtak som berører naturmangfoldet. Etter denne bestemmelsen skal vedtaket så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekter av påvirkninger.

³ Temakart-Rogaland.no

⁴ [Fiskeridirektoratet - Yggdrasil](#)

⁵ [Miljødirektoratet - Naturbase faktaark](#)



Naturmangfold

Det er lite vegetasjon som blir påvirket av tiltaket, og den vegetasjonen som eventuelt blir påvirket består hovedsakelig av plantet gress. Utfra vår forståelse vil eventuelt det påvirkede området tilrettelegges for revegetering snarlig etter tiltaket er gjennomført.

Det er observert flere truede måkearter nær tiltaksområdet. Bangarvågen park ligger i et område med mye boligbebyggelse, veitrafikk og industri, så fuglebestander her er sannsynligvis vant til en del støy. Det omsøkte tiltaket er ikke forventet å produsere mye støy annet enn fra vanlig anleggsarbeid. Det er også ikke forventet at tiltaket, gjennomført i tråd med vilkår i tillatelsen, vil produsere betydelige mengder forurensning som kan påvirke gytefeltet *Åmøyfjorden* eller ålegrassamfunnet i Bangarvågen. Vi vurderer derfor at tiltaket i sin helhet ikke vil påvirke naturmangfoldet betraktelig.

Utlekking av forurensning

Vi vurderer at den største risikoen i forbindelse med tiltaket er utlekking av forurensning fra deponiet ved at tildekkingslaget punkteres. Det øverste leget med matjord dekker kun 25-40 cm, noe som gir liten feilmargen for graving i topplaget. Dersom tildekkingslaget punkteres er det fare for at gass fra nedbryting av organisk materiale i husholdningsavfall lekker ut. Tiltakshaver er derfor ansvarlig for at entreprenører som gjennomfører gravearbeidet er opplyst om forurensningssituasjonen og at gravearbeidet blir gjennomført så skånsomt som mulig. Det skal òg utarbeides en tiltaksplan som iverksettes straks dersom det graves ned til tetningslaget. I tillegg setter vi som vilkår at gravearbeidet skal overvåkes så det til enhver tid er oversikt over hvor dypt det er gravd.

Beplantning av trær i toppdekket kan også medføre utlekking av forurensning. Dersom trerøttene strekker seg dypt nok vil de punktere tildekkingslaget og det skjer en utlekking. Trær kan også rives opp som følge av kraftige vindkast og dra med seg store mengder jord. Statsforvalteren har erfaring med at dette har skjedd tidligere i trær plantet på nedlagte deponier, og vi setter derfor krav om at eventuell beplantning kun består av mindre planter og busker.

Belysningsmastene er planlagt fundamentert i terrengvoller på eiendommen. Etter vår forståelse ble vollene etablert etter deponiet var forseglet, og består av steinmasser. Vi vurderer derfor at lysmaster kan etableres i vollene med minimal risiko for utlekking av forurensning.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket.

Tiltaket er avgrenset i tid, og fastsatte vilkår vil føre til at det er minst mulig konflikt med naturmangfold og human helse i området. Statsforvalteren finner derfor å kunne gi tillatelse til graving på det nedlagte deponiet i Bangarvågen park, Stavanger kommune.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 20.10.2022 og over telefon den 03.11.2022.



Vedtak

Tillatelsens ramme

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og avfall av 13. mars 1981 nr. 6, §§ 11 og 29, jf. § 16.

Tillatelsen gjelder graving i topplaget på eiendom gnr/bnr 7/639 i Stavanger kommune.

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsetting av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutninger. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Generelle vilkår:

1.1 Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter til å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.

1.2 Tiltakshaver er ansvarlig for å gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidet starter.

1.3 I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidet, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.

1.4 Tillatelsen er gyldig i tre (3) år fra klagefristens utløp.

2. Gravearbeid:

2.1 Det skal utarbeides en tiltaksplan der strakstiltak ved graving til tildekkingslaget beskrives. Beredskapsplanen skal sendes til Statsforvalteren før oppstart av gravearbeidet.

2.2 Tiltaket må gjennomføres som omsøkt innenfor tiltaksområdet.

2.3 Det kan kun graves i de øverste 5 cm av topplaget.

2.4 Gravearbeidet skal overvåkes slik at det til enhver tid er oversikt over hvor dypt det er gravd.

3. Beplantning og belysning

3.1 Belysningsmaster skal fundamenteres i voll bestående av steinmasser.

3.2 Det kan etableres planter på eksisterende terreng bestående av steinmasser. Det kan ikke plantes trær eller andre større planter der rotsystemet kan påvirke tildekkingslaget.



4. Sluttrapportering

4.1 Når arbeidet er ferdig skal det utarbeides en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Sluttrapporten skal oversendes Statsforvalteren innen 8 uker fra arbeidet er ferdigstilt.

4.2 Sluttrapport skal lastes opp i Miljødirektoratets fagsystem *Grunnforurensning* <http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/> på lokalitet «Bangarvågen, Hundvåg (3602)» under fanen «Rapporter».

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeid ved Bangarvågen i Stavanger kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i tillatelsen medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. forurensningsloven § 54. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterkunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Statsforvalteren i Rogaland www.statsforvalteren.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til sfropostn@statsforvalteren.no.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om nye tillatelser, endringer i eksisterende tillatelse, og kontroller i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader avhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken.

Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndighetene i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandling etter kontrollen. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursbruk knyttet til saksbehandler eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Arbeidet med tillatelsen er vurdert til å tilsvare **gebyrsats 7**, jf. forurensningsforskriften § 39 – 4, gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Stavanger kommune skal derfor betale et gebyr på **kr. 17 500,-**

Vi ber om å få tilsendt referanse for faktura.



Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Rasmus Rikter-Svendsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STAVANGER KOMMUNE

BUØY INVEST AS

REIME AS

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

Postboks 8001

c/o Westco AS Myrvangveien 6

Børeholen 30

Postboks 130 Sentrum

4068

4016

4085

4001

STAVANGER

STAVANGER

HUNDVÅG

STAVANGER